

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

IZJAVA

(Iskjučivo za medije. Nije službeni dokument)

TUŽITELJ

Den Haag, 18. lipnja 2010.

Obraćanje Sergeja Brammertza, tužitelja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, Vijeću sigurnosti 18. lipnja 2010.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Imam privilegiju da vam se još jednom obratim i izvijestim o napretku koji mi u Tužiteljstvu postizemo na okončanju mandata Međunarodnog suda. Ovo je naš 13. izvještaj i za Tužiteljstvo on predstavlja značajan korak naprijed u provedbi strategije okončanja rada, naročito u pogledu završetka suđenja, osiguranja suradnje država i ubrzanja procesa smanjenja broja osoblja.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Po prvi put od kako se provodi strategija okončanja rada, mogu vas izvijestiti da više nemamo nijedan predmet u predraspravnoj fazi. Predmeti protiv svih optuženika koji su u pritvoru sada su u aktivnoj fazi suđenja: suđenja se vode u devet predmeta koji obuhvaćaju 18 optuženika.

Raspravno vijeće je 10. lipnja 2010. izreklo presudu, za koju smatramo da predstavlja prekretnicu, u predmetu *Popović i drugi* za zločine počinjene nad bosanskim Muslimanima za vrijeme pada enklava Srebrenica i Žepa u julu 1995. i nakon toga. Raspravno vijeće je osudilo sedam bivših visoko rangiranih vojnih i policijskih dužnosnika bosanskih Srba za genocid, ratne zločine i zločine protiv čovječnosti. Među osuđenim, Vujadin Popović i Ljubiša Beara proglašeni su krivim za genocid, istrebljenje i progone kao zločine protiv čovječnosti i ubojstvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja. Obojica su osuđeni na doživotne kazne zatvora. Drago Nikolić je proglašen krivim za pomaganje i podržavanje tih zločina i osuđen je na 35 godina zatvora.

To je značajna presuda, prvenstveno za žrtve tih zločina, za druge predmete pred Međunarodnim sudom i, nadam se, za krivično gonjenje optuženika nižeg i srednjeg ranga u bivšoj Jugoslaviji. Štoviše, zaključci Vijeća dodatna su potvrda da su osuđeni u predmetu *Popović* radili po nalogu drugih optuženika, poput Ratka Mladića, koji je i dalje u bijegu. Presuda u predmetu *Popović* kojom se potvrđuje da je počinjen genocid u Bosni i Hercegovini još jednom nas podsjeća na hitnu potrebu da se Ratko Mladić privede pravdi.

Usprkos raznim dostignućima koja su ostvorena napretkom u suđenjima, sa žaljenjem konstatiram kašnjenje u programu suđenja. Suđenja ovakve vrste su složena i prati ih širok raspon pravnih i praktičnih poteškoća, od kojih su mnoge van naše kontrole. One uključuju nepredvidivo trajanje izvođenja dokaza obrane, posebice u slučajevima u kojima optuženi zastupaju sami sebe, prekide uslijed postupaka za nepoštovanje suda, kao i kasno pojavljivanje značajnih, novootkrivenih dokaza. Mi smo, ipak, i dalje čvrsto privrženi ekspeditivnom i efikasnom okončanju našega rada, uz poštivanje pravičnosti suđenja.

Te složenosti naravno ne prestaju sa završetkom suđenja. Proširena Žalbena sekcija Tužiteljstva također je nastavila da radi punim kapacitetom i očekujem da će se obim njenog posla i dalje povećavati. Žalbena presuda je izrečena u predmetu *Bošković i*

Internet address: <http://www.icty.org>

Media Office/Communications Service

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356 Fax: +31-70-512-5355

Tarčulovski. Optužba je završila podnošenje žalbi u nekoliko predmeta i nastaviti će se baviti presudama u drugim predmetima.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Kako bismo ostvarili naš mandat i ispunili ciljeve strategije okončanja rada, Tužiteljstvo se i dalje oslanja na suradnju država i međunarodnih organizacija.

U proteklih šest mjeseci, Srbija je nastavila da adekvatno odgovara na zahtjeve za pomoć, omogućavajući pristup dokumentima, arhivama i svjedocima. U ovom trenutku nema neriješenih zahtjeva.

Vlasti Srbije su predale bilježnice koje sadrže rukom ispisane ratne zabilješke Ratka Mladića, i prateće kasete. Ti materijali su zaplijenjeni tokom operacije potrage koju je u veljači 2010. proveo Akcioni tim zadužen za potragu za bjeguncima. Ovaj dragocjen i obiman materijal trenutačno se analizira i mi smo tražili i dalje ćemo tražiti da se uvede u dokazni spis u nekoliko suđenja.

Hapšenje bjegunaca Mladića i Hadžića ostaje najvažniji prioritet Tužiteljstva. Od mog posljednjeg izvještaja, operativne službe u Srbiji nastavile su napore da pronađu te bjegunce. Međutim, ti naponi su do sada dali malo opipljivih rezultata. Mi stoga snažno vjerujemo da trenutačne operativne strategije Srbije treba preispitati. Nedavno smo zatražili od srbijanskih vlasti da unaprijede napore na potrazi tako što će proširiti svoje istrage, intenzivirati operacije potrage i povećati svoje operativne kapacitete. Odlučna i pojačana akcija operativnih službi i političkih vlasti od presudnog je značaja za hapšenje ove dvojice bjegunaca.

Svoju zabrinutost u vezi s tim sam 14. lipnja prenio Vijeću ministara vanjskih poslova Europske unije. Ministrima sam ponovio da je podrška Europske unije u osiguravanju suradnje država bila ne samo izuzetno efikasna u prošlosti, već da će biti od presudne važnosti i u budućnosti.

Tokom razdoblja na koje se odnosi ovaj izvještaj, Hrvatska je načelno udovoljavala našim zahtjevima za pomoć. Međutim, i dalje ostaje otvoreno pitanje važnih dokumenata koji se tiču operacije "Oluja" iz 1995. koji nedostaju. U listopadu 2009., Hrvatska je uspostavila među-agencijsku radnu skupinu da preuzme njihovu administrativnu istragu. Iako je došlo do općenitog poboljšanja u kvalitetu provedenih razgovora, nije pruženo puno objašnjenje o tome gdje se traženi važni dokumenti nalaze. Osim toga, ključni istražni putovi ostaju neistraženi.

U proteklom sedmicama, primio sam uvjerenja vlasti da će administrativna istraga slijediti dodatne tragove i proširiti svoj rad kako je to predložilo Tužiteljstvo prije godinu dana. Nadam se da će te aktivnosti imati za posljedicu efektivnu akciju i konkretne rezultate. I dok to ovo pitanje stoji pred raspravnim vijećem, ja očekujem rezultate tih napora Hrvatske kako bih vidio da li će Hrvatska intenzivirati svoju administrativnu istragu i u potpunosti objasniti zašto ti dokumenti nedostaju prije kraja suđenja.

Vlasti Bosne i Hercegovine i dalje adekvatno odgovaraju na naše zahtjeve za pomoć. Ja i dalje ohrabrujem vlasti da poduzmu sve neophodne mjere protiv mreža koje podržavaju bjegunce. Mi pozdravljamo podršku koju u tom pogledu pružaju Ured visokog predstavnika i druge međunarodne organizacije.

U pogledu sudskih postupaka, Tužiteljstvo podržava nacionalna krivična gonjenja i važan rad Posebnog odjela za ratne zločine pri Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine. Snažno potičemo vlasti Bosne i Hercegovine i međunarodnu zajednicu da nastave s pružanjem neophodne podrške krivičnom gonjenju u predmetima ratnih zločina.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Tužiteljstvo nastavlja da pruža pomoć nacionalnim pravosuđima kako bi se osigurao prijelaz na domaća krivična gonjenja u predmetima ratnih zločina. Izgradnja kapaciteta lokalnih sudova da vode suđenja za ratne zločine nije samo ključna za uspjeh strategije okončanja rada Međunarodnog suda i njegovo naslijeđe, već i od presudne važnosti za trajnu pravdu.

Kao što sam i prognozirao u svom posljednjem izvještaju, mi smo sada završili prebacivanje predmeta i istražnih spisa sudovima i tužiteljstvima u regiji. I dalje se redovno razmjenjuju informacije i znanje u vezi s prebačenim materijalima.

Mi također i dalje podržavamo tekuću projekte suradnje i izgradnje kapaciteta. U tom pogledu, naročito bih želio da izrazim svoju zahvalnost Europskoj uniji što je nastavila da financira projekt tužitelja za vezu i mladih stručnjaka iz regije koji rade u Tužiteljstvu. Taj projekt, koji je uspostavljen prije godinu dana, pozdravili su Europska unija i regionalna tužiteljstva kao veoma efikasan u omogućavanju razmjene informacija i znanja i iskustva između međunarodnog tijela i nacionalnih tužiteljstava.

Također potičem sve vlasti u regiji da ojačaju regionalnu suradnju kako bi se pozabavili predmetima ratnih zločina. Konstatujem da je nedavno došlo do poboljšanja na određenim poljima, i da su sklopljeni važni sporazumi o pravosudnoj suradnji. Međutim, potrebno je poduzeti dodatne napore kako bi pristup krivičnom gonjenju za ratne zločine u regiji bio koordiniran.

Kao što je visoki predstavnik, g. Valentin Inzko, prije nekoliko sedmica rekao pred ovim Vijećem, nedavne geste pomirenja političkih vođa u regiji doveli su do stvaranja prostora za nov i konstruktivan dijalog. Samo u takvoj atmosferi, u kojoj nema provokacija, tužioci i sudovi u regiji mogu da rade svoj posao i nastave rad Međunarodnog suda.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Kao što je najavljeno prošle godine, Tužiteljstvo je započelo sa smanjenjem broja svog osoblja. To je prvi organ Međunarodnog suda koji je to učinio. U skladu s postepenom napretkom u suđenjima i žalbenim postupcima, mi smo do sada ukinuli 22 radna mjesta. Usprkos kašnjenjima u rasporedu suđenja, i činjenice da će možda biti potrebni dodatni izdaci, mi i dalje nastavljamo da primjenjujemo strogu politiku smanjivanja broja zaposlenih po okončanju suđenja.

Sam proces smanjivanja broja osoblja pokazuje se teškim i kompleksnim. On utiče na sve naše predano osoblje koje radi pod izuzetno velikim pritiskom. Zbog neizvjesne budućnosti,iskusno i visoko stručno osoblje možda će odlučiti da ode. I dok mi, naravno, podržavamo inicijative osmišljene da pomognu našem osoblju u pronalasku zaposlenja na drugim mjestima po okončanju njihovih ugovora, ipak je od presudne važnosti da sačuvamo neophodna sredstva kako bi okončali naš rad.

Dugoročno gledano, naše oči su sada uprte na konačno zatvaranje Međunarodnog suda i onoga što leži iza toga. Dok naša zadnja suđenja napreduju u Den Haagu, rasprave u okviru radne grupe o stvaranju budućih rezidualnih mehanizama uvelike su u toku. Pozdravljam već poduzete napore i važan napredak koji su u tom smislu postigli predsjedavajuća Austrija, članovi Radne grupe i Tajništvo UN-a.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

U srpnju će biti 15 godina od genocida koji se desio u Srebrenici, u Bosni i Hercegovini. Od tada se u Den Haagu sudilo značajnom broju visoko rangiranih optuženika i postignut je napredak u domaćim suđenjima za ratne zločine. Međutim, ljudska tragedija rata i dalje je u živom sjećanju, dok žrtve, narodi bivše Jugoslavije i međunarodna zajednica nastavljaju tražiti za pravdom. Ovo bolno poglavlje nedavne historije može biti zaključeno na odgovarajući način jedino kada svi odgovorni za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava budu izvedeni pred sud. Prema tome ne smije biti alternative hitnom hapšenju optuženika koji su u bijegu.

Zahvaljujem vam na vašoj trajnoj podršci.
